

Uz sākumlapu>Nauda/naudas prasījumi>**Maksātnespēja un bankrots**

Maksātnespēja un bankrots

Zviedrija

IEVADS

Zviedrijā Maksātnespējas likums (*insolvensförordning*) nosaka bankrota, komercabiedrību reorganizācijas un parāda pārstrukturēšanas procedūru.

Turpmāk ūdens paskaidroti daži Zviedrijas noteikumu aspekti saistībā ar minēto procedūru, kas noteikta pārskatītā Maksātnespējas likuma 86. panta 1. punktā. Aprakstā ietverta daļa noteikumu.

BANKROTS

Vispārīgi

Bankrots (*konkurs*) ir veids, kādā vispārīgi tiek īstenotas prasījuma tiesības, visiem parādnieka kreditoriem pies piedu kārtā kopīgi pārņemot visus parādnieka aktīvus, lai tiktu samaksāts katras kreditora attiecīgais prasījums. Bankrota procedūras laikā aktīvi veido bankrota mantu (*konkursbo*), kas tiek pārvadīta par labu kreditoriem. Mantu pārvalda viens vai vairāki bankrota administratori (*konkursförvaltare*). Administratora vienīgais uzdevums ir pārvadīt mantu.

Bankrota pieteikums tiek novērtēts, bankrota lēmums tiek pieņemts un pati bankrota procedūra tiek apstrādāta bankrota lietas ietvaros rajona tiesā (*tingsrätt*). Bankrota lietas gaitā tiesa lemj par vairākiem aspektiem: tā nosaka, piem., mantas sadalīšanu vai nepieciešamību pierādīt parādu. Tiesā notiek arī citi pasākumi, piem., parādnieks ar zvērestu apliecinā aktīvu sarakstu. Administradora darbības uzrauga tiesība izsardzības iestāde (*Kronofogdemyndigheten*).

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Vispārīgi

Ja komersantam ir grūtības kārtot maksājumus, ar tiesas lēmumu tam drīkst pieņemt tās kārtību tās darbības reorganizēšanai (*företagsrekonstruktion*).

Komercabiedrības reorganizācijas izpildītāju (*rekonstruktör*) ieceļ tiesa, un viņa uzdevums ir noteikt, vai parādnieks var turpināt veikt dažas vai visas savas darbības un, ja tā ir, kā tas var turpmāk veikt šādas darbības un vai pastāv attiecīgi nosacījumi, lai parādnieks panāktu finanšu norēķinu (*uppgörelse*) vai vienošanos (*ackord*) ar kreditoriem. Komercabiedrības reorganizācijas izpildītājs pilda savus pienākumus tā, lai nodrošinātu kreditoru interešu ievērošanu. Lēmums reorganizēt komercabiedrību formālī neierobežo parādnieka kontroli pār savu ūdens summu.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Vispārīgi

Parāda pārstrukturēšana (*skuldsanering*) atbrīvo parādnieku no visām saistībām vai kādas to dajās, lai samaksātu pārstrukturēšanas darbības jomā aptvertos parādus. Kopš 2016. gada novembra Zviedrijā pastāv divu veidu parāda pārstrukturēšana: parāda pārstrukturēšana (*skuldsanering*) saskaņā ar Likumu par parāda pārstrukturēšanu (*skuldsaneringslagen*) un komercabiedrības parāda pārstrukturēšana (*Fskuldsanering*) atbilstīgi Likumam par komercabiedrības parāda pārstrukturēšanu (*skuldsaneringslagen för företagare*). Turpmāk sniegs skaidrojums par abiem veidiem.

Komercabiedrības parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par komercabiedrības parāda pārstrukturēšanu

1 Pret kādiem subjektiem var vērst maksātnespējas procedūru?

BANKROTS

Bankrota procedūra var tikt sākta gan juridiskām, gan fiziskām personām (tostarp fiziskām personām, kas neveic komercdarbību).

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Reorganizācijas procedūra var tikt sākta gan juridiskām, gan fiziskām personām, ja attiecīgā persona ir komersants. Likumu nepiemēro tādām juridiskām personām kā, piem., bankas, kredīttīrgus sabiedrības, apdrošināšanas sabiedrības un vērtspapīru tirgošanas sabiedrības.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Parāda pārstrukturēšanu var atlaut veikt fiziskām personām (tostarp fiziskām personām, kas veic privātu komercdarbību (*enskild näringssverksamhet*)).

Pieteikumu parāda pārstrukturēšanai izskata tiesība izsardzības iestāde pirmajā instancē.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Komercabiedrības parāda pārstrukturēšanu var pieņemt fiziskajai personai, kas ir:

1) komersants, kas veic komercdarbību, ja parāds radies galvenokārt komersanta darbības dēļ;

2) komersants, kas veic komercdarbību, ja parādu, kas radies komersanta darbības dēļ, var atbilstīgi samaksāt vai arī ja komersants tikai ūdens summu nespēj samaksāt parādu;

3) uzņēmēja ģimenes locekls, ja šāda ģimenes locekļa parāds radies galvenokārt uzņēmēja komercdarbības dēļ.

„Ģimenes loceklis” (*närstående*) ir laulātais, kopdzīves partneris, vecāki, bērns vai laulātā vai kopdzīves partnera bērni.

Pieteikumu komercabiedrības parāda pārstrukturēšanai izskata tiesība izsardzības iestāde pirmajā instancē.

2 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var sākt maksātnespējas procedūru?

BANKROTS

Lai sāktu bankrota procedūru, parādniekam jābūt situācijā, kad tas nepilda saistības. „Saistību nepildīšana” (*obestånd, insolvens*) nozīmē, ka parādnieks nevar pieņemtīgi samaksāt savu parādu, un šāda situācija nav ūdensīga. Parādnieka pazīojums par maksātnespēju tiek pieņemts, ja nav konkrēta iemesla to nepieņemt. Pastāv arī dažas prezumpcijas par saistību nepildīšanas pierādījumu. Piemēram, parādnieks uzskatāms par maksātnespējīgu, ja netiek parādīts pretējais, ja tiesību izpildes procedūras ir sāktas atbilstīgi Izpildes kodeksa (*utsökningsbalken*) 4. nodalai un sešus mēnešus pirms bankrota pieteikuma iesniegšanas ir konstatēts, ka parādniekam nav pietiekamu aktīvu prasījuma pilnīgai apmierināšanai (samaksai). Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad parādnieks pazīojis, kas tas aptur maksājumu veikšanu.

Bankrota pieteikumu var iesniegt parādnieks vai kreditors.

Ja ir ticams pamatojums bankrota pieteikuma apstiprināšanai un ir iemesls uzskatīt, ka parādnieks varētu atsavināt kādu dālu ūdens summu, līdz pieteikuma izvērtēšanas pabeigšanai tiesa var izsludināt parādnieka ūdens summa sekvestrēšanu jeb nodalīšanu (*kvarstad*). Tiesa var arī aizliegt parādniekiem izceļot.

Rajona tiesa nekavējoties publicē ūdens summu pasludināt bankrotu. Lēmums stājas spēkā nekavējoties, un līdz ar tās paziņošanu parādnieks zaudē kontroli pār savu ūdens summu, bet pastāv noteikta aizsardzība saistībā ar trešo personu tiesisko paļāvību. Lūdzu, skatiet informāciju sadājā „Kādas pilnvaras ir attiecīgi parādniekiem un maksātnespējas procesa administratoram?”

Par rajona tiesas ūdens summu pasludināt bankrotu vai noraidīt bankrota pieteikumu var iesniegt apelācijas prasību augstākai tiesai.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Pieteikumu komercsabiedrības reorganizācijai var iesniegt parādnieks vai kreditors. Lēmumu atļaut veikt komercsabiedrības reorganizāciju var pieņemt tikai tad, ja var uzskatīt, ka parādnieks nevar samaksāt parādu, kam pienācis samaksas termiņš, vai drīz nevarēs samaksāt parādu. Lēmumu atļaut veikt komercsabiedrības reorganizāciju nevar pieņemt, ja nav pamata uzskatīt, ka var sasniegt komercsabiedrības reorganizācijas mērķi. Kreditora iesniegtu pieteikumu var apstiprināt tikai ar parādnieka piekrišanu.

Ja parādnieka pieteikumu uzskata par pieņemamu, tesa to nekavējoties izvērtē, ja vien parādnieka pieteikums nav iesniegts vēlāk nekā kreditora pieteikums un tiesa nav pieņēmusi lēmumu tā izskatīšanai organizēt uzklausīšanu. Ja kreditora pieteikumu uzskata par pieņemamu, tiesa nosaka uzklausīšanas datumu tā izskatīšanai. Uzklausīšana notiek divu nedēļu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas tiesā. Uzklausīšana var notikt vēlāk, ja tam ir īpašs pamatojums, bet nekādā gadījumā vēlāk par sešām nedēļām.

Ja pieteikums tiek apstiprināts, tiesa vienlaikus ieceļ komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāju. Var iecelt vairāk nekā vienu komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāju, ja tam ir īpašs pamatojums. Vienas nedēļas laikā pēc tam, kad ir pieņemts lēmums atļaut veikt reorganizāciju, komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs informē visus zināmos kreditorus par lēmumu. Lēmums par komercsabiedrības reorganizāciju tiek piemērots nekavējoties, ja vien tiesa nenosaka citādi.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Pieteikumu parāda pārstrukturēšanai var iesniegt parādnieks. Ja pieteikums netiek noraidīts kā nepieņemams vai nepamatots, lēmumu sākt parāda pārstrukturēšanu pieņem pēc iespējas drīzāk. Pieteikumu var noraidīt kā nepamatotu, ja, piem., no pieteikuma vai cita pieejama ziņojuma izriet, ka nav izpildīti parāda pārstrukturēšanas nosacījumi.

Parāda pārstrukturēšanu atļauj veikt šādos gadījumos:

- 1) ja parādnieks ir fiziskā persona, kuras galvenā komercdarbības veikšanas vieta ir Zviedrijā;
- 2) parādnieks nevar pieņēgti samaksāt savu parādu, un, nemit vērā visus lietas apstākļus, var uzskatīt, ka šāda situācija turpināsies paredzamā nākotnē (parādnieks uzskatāms par maksātnespējīgu);
- 3) ir pamatoti pārstrukturēt parādu, nemit vērā parādnieka personiskos un finanšu apstākļus.

Piemēro Šādus ierobežojumus:

- 1) parāda pārstrukturēšanu nevar atļaut veikt, ja parādniekam tiek piemērots rīkojums par to, ka tas neatbilst komercdarbības veikšanai (*näringsförbud*);
- 2) ja parādnieks ir komersants, parāda pārstrukturēšanu atļauj veikt tikai tad, ja komercsabiedrības finanšu apstākļus var viegli pārbaudīt;
- 3) ja parādniekam iepriekš tika atļauts veikt parāda pārstrukturēšanu, jaunu parāda pārstrukturēšanu drīkst veikt tikai tad, ja tam ir īpašs pamatojums.

Ja tiek pieņemts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanas procesu, nekavējoties publicē attiecīgu pazīojumu oficiālajā vēstnesī *Postoch Inrikes Tidningar*.

Paziņojumu vienas nedēļas laikā pēc publicēšanas nosūta arī zināmajiem kreditoriem. Paziņojumā cita starpā kreditori tiek aicināti iesniegt prasījumus pret parādnieku, kas parasti jādara rakstiski viena mēneša laikā pēc publicēšanas dienas, norādot sīkāku informāciju par prasījumu un citu informāciju, kas var būt būtiska lietas izvērtēšanai, un sīkāku informāciju par to, kādā kontā veicami maksājumi parāda pārstrukturēšanas procesa laikā.

Par lēmumu sākt parāda pārstrukturēšanas procesu apelācijas prasību var iesniegt triju nedēļu laikā pēc lēmuma pieņemšanas dienas.

No brīža, kad tiek pieņemts lēmums sākt procesu, līdz galīgā lēmuma pieņemšanai parāda pārstrukturēšanas jautājumā nav pieļaujama īpašuma atsavināšana, bojāšana vai mainīšana (*utmätning*), lai izpildītu prasījumus, kas izteikti pirms lēmuma sākt procesu. Tomēr tas neattiecas uz prasījumiem, kuri netiek aptverti pārstrukturēšanas procesā. Tāpat tas neattiecas uz gadījumiem, kad pēc apelācijas prasības saņemšanas tiesa pēc kreditora pieprasījuma nolem atļaut atsavināt īpašumu.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Pieteikumu komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanai var iesniegt parādnieks. Ja pieteikums netiek noraidīts kā nepieņemams vai nepamatots, lēmumu sākt komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu pieņem pēc iespējas drīzāk. Pieteikumu var noraidīt kā nepamatotu, ja, piem., no pieteikuma vai cita pieejama ziņojuma izriet, ka nav izpildīti komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas nosacījumi.

Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu atļauj veikt šādos gadījumos:

- 1) ja parādnieka galvenā uzņēmējdarbības veikšanas vieta ir Zviedrijā;
- 2) parādnieks nevar pieņēgti samaksāt savu parādu, un, nemit vērā visus lietas apstākļus, var uzskatīt, ka šāda situācija turpināsies paredzamā nākotnē (parādnieks uzskatāms par maksātnespējīgu);
- 3) ir pamatoti iesniegt pieteikumu, nemit vērā parādnieka personiskos un finanšu apstākļus.

Piemēro Šādus ierobežojumus:

- 1) komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu nevar atļaut veikt, ja parādniekam tiek piemērots rīkojums par to, ka tas neatbilst komercdarbības veikšanai;
- 2) komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu nevar atļaut veikt, ja parādnieks ir komersants, kas iepriekš ir bezatbildīgi veicis komercdarbību vai dara to patlaban;

3) komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu nevar atļaut veikt, ja parādnieka rīcībā esošā starpība maksājuma veikšanai ceturksnī ir mazāka par vienu septiņo daļu no cenas bāzes summas (*prisbasbeloppet*), kā noteikts Sociālā nodrošinājuma kodeksa (*socialförsäkringsbalken*) 2. nodalas 6. un 7. pantā (aptuveni 6300 SEK 2016. gadā);

4) ja parādniekam iepriekš tika atļauts veikt parāda pārstrukturēšanu, jaunu parāda pārstrukturēšanu drīkst veikt tikai tad, ja tam ir īpašs pamatojums.

Ja tiek pieņemts lēmums sākt komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas procesu, nekavējoties publicē attiecīgu pazīojumu oficiālajā vēstnesī *Postoch Inrikes Tidningar*. Paziņojumu vienas nedēļas laikā pēc publicēšanas nosūta arī zināmajiem kreditoriem. Paziņojumā cita starpā kreditori tiek aicināti iesniegt prasījumus pret parādnieku, kas parasti jādara rakstiski viena mēneša laikā pēc publicēšanas dienas, norādot sīkāku informāciju par prasījumu un citu informāciju, kas var būt būtiska lietas izvērtēšanai, un sīkāku informāciju par to, kādā kontā veicami maksājumi komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas procesa laikā.

Par lēmumu sākt parāda pārstrukturēšanas procesu apelācijas prasību var iesniegt triju nedēļu laikā pēc lēmuma pieņemšanas dienas.

No brīža, kad tiek pieņemts lēmums sākt procesu, līdz galīgā lēmuma pieņemšanai parāda pārstrukturēšanas jautājumā nav pieļaujama īpašuma atsavināšana, bojāšana vai mainīšana, lai izpildītu prasījumus, kas izteikti pirms lēmuma sākt procesu. Tomēr tas neattiecas uz prasījumiem, kuri netiek aptverti pārstrukturēšanas procesā. Tāpat tas neattiecas uz gadījumiem, kad pēc apelācijas prasības saņemšanas tiesa pēc kreditora pieprasījuma nolem atļaut atsavināt īpašumu.

3 Kādi aktīvi ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā? Kā rīkojas ar aktīviem, ko parādnieks iegūst vai kas pāriet parādnieka īpašumā pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

BANKROTS

Ja vien īpašajos noteikumos par atbrīvojuma piešķiršanu saistībā ar tiesiskām darbībām, ko parādnieks vai cita puse veic uzreiz pēc lēmuma sākt bankrota procedūru, nav noteikts citādi, bankrota mantā ir iekļauti visi īpašumi, kuri piederiējuši parādniekam bankrota lēmuma publicēšanas laikā vai kuri uzkrāti parādniekam bankrota procesā un kurus var izmantot prasījumu apmierināšanai. Tāpat šādā mantā tiek iekļauti īpašums, kas var tikt pievienots bankrota

mantai prasījuma atgūšanas rezultātā. Fiziskajām personām piemēro īpašus noteikumus par darba algu un citu īpašumu, kas parādniekam vajadzīgs iztikai. Parādnieks drīkst paturēt kādu daļu no šāda īpašuma.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Vienas nedēļas laikā pēc lēmuma pienemšanas dienas komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs informē visus zināmos kreditorus par lēmumu veikt komercsabiedrības reorganizāciju. Cita starpā paziņojumam pievieno sākotnēju sarakstu ar parādnieka aktīviem un saistībām. Tādējādi process aptver visus aktīvus. Tomēr jāuzsver, ka komercsabiedrības reorganizācija var noslēgties ar publisku vienošanos ar kreditoriem, kaut gan tas nav obligāti.

Ikvienam prasījumam, ko pamato nolīgums, kuru parādnieks parakstījis komercsabiedrības reorganizācijas procesā ar komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja piekrišanu, tiek piešķirta vispārīga priekšrocība (*allmän förmånsrätt*). Šāds nolīgums ir, piem., nolīgums par komercsabiedrības finansēšanu, kas tiek parakstīts ar komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja piekrišanu reorganizācijas procesa laikā.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Lēmumā, ar ko tiek apstiprināta parāda pārstrukturēšana, tiek noteikts plāns maksājumu veikšanai. Šāds plāns aptver piecus gadus, ja vien nav pamatota iemesla noteikt ūsāku termiņu. Plāns maksājumu veikšanai sākas dienā, kad tiek pieņemts lēmums apstiprināt pārstrukturēšanu. Bet, tā kā parādnieks sāk veikt maksājumus dienā, kad tiek pieņemts lēmums sākt procesu, periodu, kurā tika piemērots lēmums sākt procesu, parasti atskaita no laika, ko aptver plāns maksājumu veikšanai.

Summa, kas jāmaksā parādniekam, tiek noteikta tā, ka parāda pārstrukturēšana tiek piemērota visiem parādnieka aktīviem un ieņēmumiem pēc tam, kad tiek atskaitīta parādnieka un tā ģimenes iztikai nepieciešamā summa. Daļu var arī rezervēt maksājumam par prasījumu, ko parāda pārstrukturēšana neaptver.

Ja pēc lēmuma veikt parāda pārstrukturēšanu parādnieka finanšu apstākļi ievērojami uzlabojas un iemesls ir neparedzēti apstākļi, kreditori un parādnieks var iesniegt pieteikumu lēmuma atkārtotai izvērtēšanai.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas gadījumā tiek noteikts plāns maksājumu veikšanai. Šāds plāns aptver trīs gadus. Plāns maksājumu veikšanai sākas dienā, kad tiek pieņemts lēmums apstiprināt pārstrukturēšanu. Bet, tā kā parādnieks sāk veikt maksājumus dienā, kad tiek pieņemts lēmums sākt procesu, periodu, kurā tika piemērots lēmums sākt procesu, parasti atskaita no laika, ko aptver plāns maksājumu veikšanai.

Summa, kas jāmaksā parādniekam, tiek noteikta tā, ka komercsabiedrības parāda pārstrukturēšana tiek piemērota visiem parādnieka aktīviem un ieņēmumiem pēc tam, kad tiek atskaitīta parādnieka un tā ģimenes iztikai nepieciešamā summa. Daļu var arī rezervēt maksājumam par prasījumu, ko komercsabiedrības parāda pārstrukturēšana neaptver.

Ja pēc lēmuma veikt komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu parādnieka finanšu apstākļi ievērojami uzlabojas, kreditori un parādnieks var iesniegt pieteikumu lēmuma atkārtotai izvērtēšanai.

4 Kādas ir parādnieka pilnvaras un kādas - maksātnespējas administratora pilnvaras?

BANKROTS

Pēc bankrota lēmuma pasludināšanas parādnieks zaudē kontroli pār to savu īpašumu, kas ir saistīts ar bankrota mantu. Parādnieks nedrīkst uzņemties saistības, ko var pieprasīt īstenot bankrota laikā. Tomēr ir daži atbrīvojumi. Bankrota procesa laikā bankrota mantu pārstāv administrators. Administratoru ieceļ rajona tiesa, un viņam jābūt šī uzdevuma veikšanai nepieciešamajām īpašajām zināšanām un pieredzei, kā arī citādi jāatbilst uzdevuma veikšanai. Tiesa var pieņemt darbā personu, kas netiek iecelta par administratoru. Persona var netikt iecelta par administratoru, ja pastāv interešu konflikts.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājam jābūt šī uzdevuma veikšanai nepieciešamajām īpašajām zināšanām un pieredzei, jābūt personai, kurai uzticas kreditori, kā arī citādi jāatbilst uzdevuma veikšanai.

Komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs iepazīstas ar parādnieka finanšu stāvokli un, apspriežoties ar parādnieku, sagatavo plānu, kurā nosaka, kā sasniedzami reorganizācijas mērķi. Plāns jāiesniedz tiesai un kreditoriem. Komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs palīdzībai var piesaistīt ekspertus. Parādniekam ir noteikta prasība sniegt komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājam visu informāciju par saviem finanšu apstākļiem, kas ir būtiska komercsabiedrības reorganizācijai. Parādnieks ievēro komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja norādījumus par komercsabiedrības vadīšanu. Dažas tiesiskās darbības parādnieks nedrīkst veikt, ja nav saņemta komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja piekrišana. Tas attiecas, piem., uz maksājumiem saistībā ar parādu, kas radies pirms lēmuma, jaunu saistību uzņemšanos, tāda īpašuma nodošanu citai personai vai ieķīlāšanu, kas ir nozīmīgs parādnieka komercdarbībai. Pat ja parādnieks nepilda savus pienākumus, attiecīgā tiesiskā darbība joprojām ir spēkā.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Administrators netiek iecelts. Parāda pārstrukturēšanas procesa laikā parādnieks saglabā kontroli pār savu īpašumu.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Administrators netiek iecelts. Parāda pārstrukturēšanas procesa laikā parādnieks saglabā kontroli pār savu īpašumu.

5 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var izmantot ieskaitu?

BANKROTS

Ja kreditoram ir prasījums pret parādnieku, kuru var aizstāvēt bankrota procedūras laikā, to var kompensēt, izmantojot pretpreasījumu, kas bija debitoram pret kreditoru bankrota lēmuma pasludināšanas laikā. Šo iespēju nepiemēro, ja kompensēšana ar pretpreasījumu ir izslēgta no bankrota attiecīgo prasījumu rakstura dēļ. Uz nosacītiem prasījumiem attiecas īpaši noteikumi. Cita starpā pastāv arī atbrīvojumi saistībā ar nesen iegūtiem prasījumiem (tie lielā mērā atbilst noteikumiem par mantas atgūšanu).

Saistībā ar finanšu tirgiem pastāv īpaši noteikumi par to, ka savstarpējo prasījumu ieskaita līgumus un līdzīgas vienošanās, kas cita starpā attiecas uz finanšu instrumentiem, piemēro bankrota mantai un kreditoriem.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Ikviena persona, kam bija prasījums pret parādnieku laikā, kad tika iesniegts pieteikums par komercsabiedrības reorganizāciju, var kompensēt savu prasījumu, izmantojot pretpreasījumu, kas tajā pašā laikā bija parādniekam pret attiecīgo kreditoru, pat ja prasījuma maksāšanas termiņš vēl nav pienācis. Šo iespēju nepiemēro, ja kompensēšana ar pretpreasījumu ir izslēgta attiecīgo prasījumu rakstura dēļ vai nav atļauta Likumā par komercsabiedrības reorganizāciju. Cita starpā pastāv arī atbrīvojumi saistībā ar nesen iegūtiem prasījumiem (tie lielā mērā atbilst noteikumiem par mantas atgūšanu).

Saistībā ar finanšu tirgiem pastāv īpaši noteikumi par to, ka savstarpējo prasījumu ieskaita līgumus un līdzīgas vienošanās, kas cita starpā attiecas uz finanšu instrumentiem, piemēro bankrota mantai un kreditoriem, kuru prasījumus aptver publiskā vienošanās ar kreditoriem.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Nav īpašu noteikumu par kompensēšanu ar pretpreasījumu.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Nav īpašu noteikumu par kompensēšanu ar pretpreasījumu.

6 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē spēkā esošus līgumus, kuros parādnieks ir līgumslēdzēja puse?

BANKROTS

Likumā par bankrotu nav vispārīgu noteikumu par to, vai bankrota mantai ir saistoši parādnieka noslēgti nolīgumi. Faktiski bankrota manta ir neatkarīga juridiskā persona un nav saistīta ar pienākumiem, kas var izrietēt no šādiem nolīgumiem. Drīkst izvēlēties, vai bankrota manta iesaistīt parādnieka noslēgtos nolīgumos vai nē, ja to iesaistīt nozīmē likvidēt mantu. Tas parasti ir atkarīgs no darījuma partnera piekrišanas.

Citos tiesību aktos, piem., Likumā par pārdošanu (*köplagen*) un Likumā par finanšu instrumentu tirdzniecību (*lagen om handel med finansiella instrument*), ir iekļauti īpaši noteikumi. Saskaņā ar Likumu par pārdošanu drīkst izvēlēties, vai bankrota manta tiks iesaistīta nolīguma izpildē, ja viens nolīguma slēdzējs bankrotē. Darījuma partneris var pieprasīt, lai tas tiktu savlaicīgi informēts, ja bankrota manta tiks iesaistīta nolīguma izpildē.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Ja pirms lēmuma veikt komercabiedrības reorganizāciju parādnieka partnerim bijušas tiesības anulēt nolīgumu, nemot vērā notikušu vai iespējamu strīdu par maksājumiem vai nolīguma cita veida izpildi, darījuma partnerim nav atļauts anulēt nolīgumu, par iemeslu minot šādu strīdu pēc lēmuma pieņemšanas, ja parādnieks savlaicīgi un ar komercabiedrības reorganizācijas izpildītāja piekrišanu pieprastījis izpildīt attiecīgo nolīgumu. Ja darījuma partneris to pieprasī, parādniekam tas savlaicīgi jāinformē par to, vai nolīgums tiks izpildīts. Ja nolīgums tiks izpildīts, tā izpildes veidu reglamentē īpaši noteikumi.

Likumā par pārdošanu arī ir īpaši noteikumi, un īpaši noteikumi reglamentē tādas jomas kā darba līgums un finanšu instrumenti.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Nav īpašu noteikumu par to, kā spēkā esošu nolīgumu ietekmē parāda pārstrukturēšana.

Lūdzu skatīt arī sadalju „Kādi ir nosacījumi un ietekme, izbeidzot maksātnespējas procedūru?”

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Nav īpašu noteikumu par to, kā spēkā esošu nolīgumu ietekmē komercabiedrības parāda pārstrukturēšana.

Lūdzu skatīt arī sadalju „Kādi ir nosacījumi un ietekme, izbeidzot maksātnespējas procedūru?”

7 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē procedūras, ko sākuši individuāli kreditori (izņemot tiesvedībā esošas lietas)?

BANKROTS

Pēc bankrota lēmuma pasludināšanas bankrota mantā ietilpst otrs īpašums vispārīgi nevar atsavināt, bojāt vai mainīt (*utmäta*), lai izpildītu prasījumus pret parādnieku. Šo noteikumu piemēro automātiski, tīklīdz ir sākta bankrota procedūra. Pastāv noteikti atbrīvojumi, kurus piemēro prasījumiem, kuriem piešķirts noteikts priekšrocības līmenis. Ja īpašums tomēr tiek atsavināts, bojāts vai mainīts (*utmäntning*), nerāugoties uz aizliegumu, to neuzskata par likumīgu.

Īpašums var atsavināt neatkarīgi no bankrota procedūras, ja ir tiesības izpirkīt ieķīlātu īpašumu (*panträff*), lai izpildītu prasījumu.

Ja atsavināšana veikta pirms bankrota lēmuma pasludināšanas, tās izpilde parasti turpinās neatkarīgi no bankrota procedūras. Ir daži izņēmumi.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Tad, kad tiek sākta komercabiedrības reorganizācija, pret parādnieku nevar vērst ne atsavināšanu, ne citu procesu atbilstīgi Izpildes kodeksam. Ir izņēmumi, piem., gadījumi, kad kreditoram ir tiesības izpirkīt ieķīlātu īpašumu vai tiesības saglabāt iepriekš spēkā esošus nosacījumus (*retentionsräfft*) prasījuma izpildei. Saskaņā ar Likumu par pirkšanas nolīgumiem ar nomas noteikumiem starp komersantiem (*lagen (1978:599) om avbetaalningsköp mellan näringsidkare m.fl.*) palīdzības sniegšana nav atļauta. Komercabiedrības reorganizācijas procedūras laikā nedrīkst pieņemt lēmumu veikt piespiedu sekvestrēšanu jeb nodalīšanu (*kvarstad*) vai apķīlāt vai arestēt parādnieka īpašumu (*betalningsåkring*).

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

No brīža, kad tiek pieņemts lēmums sākt procesu, līdz galīgā lēmuma pieņemšanai parāda pārstrukturēšanas jautājumā nav pielaujama īpašuma atsavināšana, bojāšana vai mainīšana, lai izpildītu prasījumus, kas izteikti pirms lēmuma sākt procesu. Tomēr tas neattiecas uz prasījumiem, kuri netiek aptverti pārstrukturēšanas procesā. Tāpat tas neattiecas uz gadījumiem, kad pēc apelācijas prasības saņemšanas tesa pēc kreditora pieprasījuma nolejat atļaut atsavināt īpašumu.

Ja parādnieks tiek pasludināts par bankrotējušu, pieteikums parāda pārstrukturēšanai zaudē spēku.

Ja pieteikums sarunām ar kreditoriem par publisku vienošanos tiek pieņemts izskatīšanai pēc tam, kad parādnieks iesniedzis pieteikumu parāda pārstrukturēšanai, parāda pārstrukturēšanas process tiek apturēts. Ja vienošanās tiek apstiprināta, pieteikums parāda pārstrukturēšanai zaudē spēku.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

No brīža, kad tiek pieņemts lēmums sākt procesu, līdz galīgā lēmuma pieņemšanai parāda pārstrukturēšanas jautājumā nav pielaujama īpašuma atsavināšana, bojāšana vai mainīšana, lai izpildītu prasījumus, kas izteikti pirms lēmuma sākt procesu. Tomēr tas neattiecas uz prasījumiem, kuri netiek aptverti pārstrukturēšanas procesā. Tāpat tas neattiecas uz gadījumiem, kad pēc apelācijas prasības saņemšanas tesa pēc kreditora pieprasījuma nolejat atļaut atsavināt īpašumu.

Ja parādnieks tiek pasludināts par bankrotējušu, pieteikums komercabiedrības parāda pārstrukturēšanai vairs nav spēkā.

Ja pieteikums sarunām ar kreditoriem par publisku vienošanos tiek pieņemts izskatīšanai pēc tam, kad parādnieks iesniedzis pieteikumu komercabiedrības parāda pārstrukturēšanai, parāda pārstrukturēšanas process tiek apturēts. Ja vienošanās tiek apstiprināta, pieteikums komercabiedrības parāda pārstrukturēšanai vairs nav spēkā.

8 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē tādu procedūru turpināšanu, kas ir tiesvedībā maksātnespējas procedūras sākšanas brīdī?

BANKROTS

Ja starp parādnieku un citu personu turpinās tiesas process par īpašumu, kas ir iekļauts bankrota mantā, manta var turpināt procesu parādnieka vietā. Ja manta neiejem parādnieka vietu, uzskata, ka īpašums vairs nav iekļauts mantā. Ja pret parādnieku ir sākts tiesas process par tāda prasījuma izpildi, kuru var aizstāvēt bankrota procedūrā, bankrota manta var iesaistīties tiesas procesā par labu parādniekiem. Uz šādu procedūru attiecas citi noteikumi.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Prasījumu izpilde komercdarbības reorganizācijas procesā ir aizliegta, tomēr tas nekavē tiesas procesu starp parādnieku un citu personu, jo tas turpinās un tiek pabeigts.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Lūdzu skatīt sadalju „Kā maksātnespējas process ietekmē atsevišķu kreditoru sāktas tiesvedības?”

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Lūdzu skatīt sadalju „Kā maksātnespējas process ietekmē atsevišķu kreditoru sāktas tiesvedības?”

9 Kadas galvenās iezīmes raksturo kreditoru daļību maksātnespējas procedūrā?

BANKROTS

Kreditoriem nav oficiālas lomas bankrota procesā. Administrators apspriežas ar kreditoriem, kuri ir skarti visvairāk, ja šādu situāciju nevar novērst.

Kreditoriem ir arī tiesības saņemt informāciju no administratora un piedalīties zvēresta došanā. Kreditors var pieprasīt iecelt uzraugu (*granskingsman*) bankrota mantas administrēšanas pārraudzīšanai kreditora vārdā.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Kad tesa piejemu lēmumu atļaut komercsabiedrības reorganizāciju, tā nosaka, kurā datumā tiesā notiks kreditoru sapulce. Sapulce notiek triju nedēļu laikā, sākot no komercsabiedrības reorganizācijas lēmuma pieņemšanas dienas, vai ilgākā posmā, ja no tā nevar izvairīties.

Kreditoru sapulcē kreditoriem ir iespēja paust viedokli par to, vai komercsabiedrības reorganizācijas process būtu jāturpina. Pēc kreditoru pieprasījuma tiesa var iecelt kreditoru komiteju, kurā darbosies kreditori. Komitejā ir ne vairāk kā trīs locekļi. Dažos gadījumos darbiniekiem arī ir tiesības iecelt pārstāvi komitejā kā papildloceklī. Tiesa var iecelt lielāku skaitu locekļu, ja tam ir īpašs iemesls. Komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs apspriežas ar kreditoru komiteju par svarīgiem jautājumiem, ja tā var darīt.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Lūdzu skatīt sadaļu „Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un pieņemšanu?”

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

10 Kādā veidā maksātnespējas administrators drīkst izmantot vai atsavināt parādnieka mantā ietilpstos aktīvus?

BANKROTS

Bankrota procedūras laikā aktīvi veido bankrota mantu, kas tiek pārvaldīta par labu kreditoriem (skatīt iepriekš). Mantu pārvalda viens vai vairāki bankrota administratori. Vispārīgs noteikums ir pēc iespējas ātri un saprātīgi pārdot mantā iekļauto īpašumu. Ja parādnieks vada komercsabiedrību, tad, pastāvot noteiktiem nosacījumiem, administrators var uzturēt komercsabiedrības darbību par labu bankrota mantai.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Komercsabiedrības reorganizācijas laikā parādnieks nezaudē kontroli pār saviem aktīviem.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Administrators netiek iecelts.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Administrators netiek iecelts.

11 Kādi prasījumi jāizvirza pret maksātnespējīgā parādnieka mantu un kādas darbības tiek veiktas ar prasījumiem, kuri rodas pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

BANKROTS

Zviedrijā bankrota procedūra var būt divējāda: bankrots bez pierādījumiem par parādu (*bevakning*) un bankrots ar pierādījumiem par parādu. Pierādījums par parādu nepastāv, ja vien netiek noteikts citādi. Tas ir tāpēc, ka kreditori, kuru prasījumiem nav priekšrocības, bankrota gadījumā parasti neko nesanem. Pēc administratora pieprasījuma rajona tiesa var pieņemt lēmumu, ka parādiem jābūt pierādāmiem. To panāk, ja var pieņemt, ka prasījumi, kam nav priekšrocības, saņems maksājumu, kad tiks veikta naudas sadalīšana bankrota procedūras laikā. Ja tiek pieņemts lēmums, ka parāds jāpierāda, prasījumi, kurus var aizstāvēt bankrota procedūras laikā, vispārīgi ir jāpierāda, lai kreditors saņemtu daļu no sadalāmās naudas. Tāpat jāpierāda tiesības uz priekšrocību. Ja kreditoram tomēr ir tiesības izpirkīt ieķīlātu īpašumu vai tiesības saglabāt iepriekš spēkā esošus nosacījumus saistībā ar īpašumu, kreditoram parādu nevajag pierādīt, lai tas būtu tiesīgs saņemt maksājumu no attiecīgā īpašuma.

Tas, ka parādnieks zaudē kontroli pār savu īpašumu, nozīmē, ka parādnieks nevar uzņemties saistības, kuras var aizstāvēt bankrota procedūras laikā. Ja parādnieks uzņemas vai rada saistības pēc bankrota procedūras sākšanas, šādas saistības vispārīgi nevar tikt pierādītas bankrota procedūras laikā.

Saskaņā ar iedibināto judikatūru dažos gadījumos parādnieks var atgūt kontroli pār noteiktiem aktīviem, ja administrators nepārprotami atturas šādu aktīvu pieprasīt.

Administrators pārstāv bankrota mantu un var uzņemties tiesības un pienākumus, piem., slēdzot nolīgumu. Tādējādi rodas prasījumi pret pašu mantu (*massafordringar*). Prasījumiem saistībā ar mantu ir priekšrocība salīdzinājumā ar parastiem prasījumiem bankrota lietā (*konkursfordringar*). Administradora atlīdzība un citi līdzīgi parādi (ko sauc par bankrota izmaksām, *konkurskostnader*) tomēr izriet no bankrota mantas un ierindojas pirms parādiem, kas radušies saistībā ar mantu. Ja bankrota izmaksas nevar segt no bankrota mantas, tās vispārīgi sedz valsts. Prasījumi bankrota lietā tiek apmierināti tikai tad, kad ir segtas bankrota izmaksas un prasījumi saistībā ar mantu.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Nav vispārīgu noteikumu par to, kā jāiesniedz prasījumi komercdarbības reorganizācijas gadījumā. Komercdarbības reorganizācijas lietā tiesa pēc parādnieka pieprasījuma var pieņemt lēmumu atļaut sarunas par publisku vienošanos ar kreditoriem (*offentligt ackord*). Kreditors iesniedz savu prasījumu vienošanās sarunu ietvaros (lūdzu skatīt turpmāk). Tīkai tie kreditori, kuru prasījumi izteikti pirms pieteikuma iesniegšanas par komercsabiedrības reorganizāciju, piedalās sarunās par vienošanos. Tomēr ne visi kreditori piedalās sarunās; piem., nepiedalās kreditors, kura prasījumu var apmierināt, to kompensējot ar pretpreasīju, vai kura prasījumam ir priekšrocība. Komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs sagatavo sarakstu ar mantā iekļautajiem aktīviem un saistībām. Ja personai ir prasījums, kas nav iekļauts sarakstā vai nav kļuvis zināms un šāda persona vēlas piedalīties sarunās par vienošanos, tā iesniedz rakstisku prasījumu komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājam ne vēlāk kā vienu nedēļu pirms kreditoru sapulces.

Prasījumiem, kuru pamatā ir nolīgumi, ko parādnieks noslēdzis ar komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja piekrišanu komercsabiedrības reorganizācijas procedūras laikā, tiek piešķirta vispārīga priekšrocība.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Parāda pārstrukturēšanā būtībā ir iekļauti visi naudā izteikti prasījumi pret parādnieku, kas radušies pirms dienas, kurā tika pasludināts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanu. Šim nolūkam kreditori iesniedz prasījumus, kuri radušies pirms lēmuma sākt bankrota procedūru un kurus aptver parāda pārstrukturēšana, jo pretējā gadījumā pastāv risks, ka parādnieks tiks atbrīvots no pienākuma maksāt attiecīgos parādus (lūdzu skatīt sadaļu „Kādi ir nosacījumi un ietekme, izbeidzot maksātnespējas procedūru?”).

Tomēr parāda pārstrukturēšanā nav iekļauts neviens no turpmāk minētajiem:

1) prasījums par pabalstu ģimenes uzturēšanai, ja vien sociālā nodrošinājuma aģentūra (*Försäkringskassan*) vai publiska ārvilsts struktūra nav pārņemusi tiesīgā saņēmēja tiesības saņemt šādu uzturēšanas pabalstu;

2) prasījums, saistībā ar kuru kreditoram ir tiesības izpirkīt ieķīlātu īpašumu vai citas tiesības saņemt priekšrocību atbilstīgi 6. vai 7. pantam Likumā par priekšrocībām (*förmånsrattslagen* (1970:979)), vai tiesības saglabāt iepriekš spēkā esošus nosacījumus, ciktāl nodrošinājums ir pietiekams prasījuma apmierināšanai;

3) prasījums, saistībā ar kuru kreditors ieguvīs tiesības saņemt priekšrocību atbilstīgi 8. pantam Likumā par priekšrocībām, pirms tika pasludināts lēmums sākt bankrota procedūru saistībā ar īpašumu, ko izmanto prasījuma izpildei;

4) prasījums, kura maksāšanas termiņš vēl nav pienācis un kurš ir atkarīgs no tā, vai kreditors piedāvā atlīdzību;

5) apstrīdēts prasījums.

Ja prasījums ir atkarīgs no nosacījumiem, tā summa nav noteikta vai tā maksāšanas termiņš vēl nav pienācis, var pieņemt lēmumu, ka tas netiek iekļauts parāda pārstrukturēšanā. Ja var pieņemt, ka prasījums nav pamatots, jāpieņem lēmums, ka prasījums netiks iekļauts parāda pārstrukturēšanā.

Prasījumi, kas radušies pēc tam, kad pieņemts lēmums sākt bankrota procedūru, netiek iekļauti parāda pārstrukturēšanā.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanā būtībā ir iekļauti visi naudā izteikti prasījumi pret parādnieku, kas radušies pirms dienas, kurā tika pasludināts lēmums sākt bankrota procedūru. Šim nolukam kreditori ziņo par prasījumiem, kuri radušies pirms lēmuma sākt bankrota procedūru un kuri ir iekļauti komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanā, jo pretējā gadījumā pastāv risks, ka parādnieks tiks atbrīvots no pienākuma maksāt attiecīgos parādus (lūdzu skatīt sadaļu „Kādi ir nosacījumi un ietekme, izbeidzot maksātnespējas procedūru?”).

Tomēr komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanā nav iekļauts neviens no turpmāk minētajiem:

1) *prasījums par pabalstu ģimenes uzturēšanai, ja vien sociālā nodrošinājuma aģentūra vai publiska ārvilsts struktūra nav pārņemusi tiesīgā saņēmēja tiesības saņemt šādu uzturēšanas pabalstu;*

2) *prasījums, saistībā ar kuru kreditoram ir tiesības saņemt priekšrocību atbilstīgi 5. pantam Likumā par priekšrocībām (1970:979), ciktāl nodrošinājums ir pietiekams prasījuma apmierināšanai;*

3) *prasījums, saistībā ar kuru kreditoram ir tiesības izpirk iekīlātu īpašumu vai citas tiesības saņemt priekšrocību atbilstīgi 6. vai 7. pantam Likumā par priekšrocībām, vai tiesības saglabāt iepriekš spēkā esošus nosacījumus, ciktāl nodrošinājums ir pietiekams prasījuma apmierināšanai;*

4) *prasījums, saistībā ar kuru kreditors leguvis tiesības saņemt priekšrocības atbilstīgi 8. pantam Likumā par priekšrocībām, pirms tika pasludināts lēmums sākt bankrota procedūru saistībā ar īpašumu, ko izmanto prasījuma izpildei;*

5) *prasījums, kura maksāšanas termiņš vēl nav pienācis un kurš ir atkarīgs no tā, vai kreditors piedāvā atlīdzību;*

6) *apstrīdēts prasījums.*

Ja prasījums ir atkarīgs no nosacījumiem, tā summa nav noteikta vai tā maksāšanas termiņš vēl nav pienācis, var pieņemt lēmumu, ka tas netiek iekļauts parāda pārstrukturēšanā. Ja var pieņemt, ka prasījums nav pamatots, jāpiņem lēmums, ka prasījums netiks iekļauts parāda pārstrukturēšanā.

Prasījumi, kas radušies pēc tam, kad pieņemts lēmums sākt bankrota procedūru, netiek iekļauti parāda pārstrukturēšanā.

12 Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu?

BANKROTS

Vispārīgi runājot, bankrota procedūras laikā var aizstāvēt tikai tādus prasījumus, kas radušies pirms bankrota procedūras lēmuma pasludināšanas.

Prasījumu var aizstāvēt bankrota procedūras laikā, pat ja tas ir atkarīgs no nosacījumiem vai tā maksājuma termiņš vēl nav pienācis.

Gadījumos, kad parāds nav jāpierāda, nav noteikumu, saskaņā ar kuriem kreditoram būtu noteikta prasība iesniegt prasījumu noteiktā veidā. Ja bankrota procedūrā parāds nav jāpierāda, administrators pēc savas iniciatīvas nodrošina, ka ikviens priekšrocības prasījums saņem daļu no sadalītās naudas. Faktiski nekas nekavē kreditoru aizstāvēt savu prasījumu, neizmantojot konkrētus pierādījumus, kamēr neiestājas termiņš iebildumu sniegšanai saistībā ar ierosināto naudas sadalīšanu.

Ja var pieņemt, ka aktīvu apmērs ir pietiekams, lai veiktu maksājumus kreditoriem, kam nav priekšrocības, jābūt pierādījumam par parādu (lūdzu skatīt iepriekš par parāda pierādīšanu). Ja rajona tiesa pieņem lēmumu, ka parādi jāpierāda, tā nosaka laikposmu pierādījumu sniegšanai, kas ir četras līdz sešas nedēļas. Lēmums par aicinājumu iesniegt pierādījumus tiek publicēts. Kreditoriem savi prasījumi jāiesniedz rakstiski norādītajā laikā. Ja kreditoram ir tiesības izpirk iekīlātu īpašumu vai tiesības saglabāt iepriekš spēkā esošus nosacījumus saistībā ar īpašumu, parāds šīs procedūras ietvaros nav jāpierāda, lai saņemtu maksājumu no īpašuma. Ja parāds ir pierādīts un kreditors vēlas iesniegt prasījumu vai tādenoties tiesības izpirk iekīlātu īpašumu pēc pierādījumu sniegšanas termiņa beigām, šādi kreditoru var iesniegt pierādījumus *ex post (afterbevakning)*. Tas jādara ne vēlāk kā dienā, kad administrators nosaka ierosināto naudas sadalīšanu, t. i., pirms ierosinājums tiek iesniegts tiesai un publicēts. Ja kreditors neiesniedz pierādījumus par savu prasījumu, tas zaudē iespēju saņemt maksājumu no aktīviem, kas ir ietverti lēmumā par naudas sadalīšanu. Kreditors var vēlāk saņemt maksājumu par savu prasījumu, bet tikai tad, ja ir pieejami papildu līdzekļi (*ex post naudas sadalīšana, afterutdelning*).

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Kā jau minēts iepriekš, kreditoriem nav vispārīga pienākuma iesniegt prasījumus komercsabiedrības reorganizācijas gadījumā, bet tiem var būt jāiesniedz prasījumi vienošanās sarunu ietvaros. Komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs iesniedz komercsabiedrības reorganizācijas plānu. Plānā parasti norāda, kā var tikt atrisināta parādnieka uzņēmuma finanšu situācija un kā var uzlabot uzņēmuma darbības rezultātus. Tomēr plāna saturu pielāgo katrā atsevišķā gadījumā atkarībā no apstākļiem.

Noteiktos apstākjos publiska vienošanās ar kreditoriem var notikt komercsabiedrības reorganizācijas ietvaros. Parādnieks pieprasa vienošanās sarunas. Pieprasot rīkot vienošanās sarunas, iesniedz vienošanās priekšlikumu, norādot, kādu summu parādnieks piedāvā maksājuma veikšanai, maksājuma veikšanas laiku, kā arī to, vai tiek piedāvāts nodrošinājums saistībā ar vienošanos un, ja tā ir, kāds ir šīs nodrošinājums. Pievieno mantā ietverto aktīvu un saistību sarakstu.

Ja pieprasījumu rīkot vienošanās sarunas uzskata par pieņemamu, tiesa sagatavo lēmumu nekavējoties atlaut rīkot vienošanās sarunas. Vienlaikus tiesa nosaka datumu sanāksmei ar kreditoriem, kas notiks tiesā, izsludina sanāksmi un lēmumu publicē.

Parādniekam, komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājam un kreditoriem tiek dota iespēja iebilst pret prasījumu, par kuru notiks vienošanās. Īpaši noteikumi reglamentē iespēju piedalīties vienošanās sarunās, pamatojoties uz prasījumu, kas nav iekļauts mantas sarakstā.

Vienošanās sarunās var piedalīties tikai tie kreditori, kuru prasījumi radušies pirms tam, kad tika iesniegts pieteikums veikt komercsabiedrības reorganizāciju. Sarunās nepiedalās kreditori, kuru prasījumi var tikt apmierināti, veicot kompensēšanu ar pretpreasījumu, vai kuru prasījumiem ir priekšrocība. Kreditori, kuri bankrota gadījumā būtu tiesīgi saņemt maksājumu tikai pēc maksājumu veikšanas citiem kreditoriem, arī nepiedalās sarunās, ja vien to nepieprasī citi kreditori, kuri piedalās sarunās.

Pēc ikviena kreditora pieprasījuma parādnieks kreditoru sapulcē dod zvērestu par mantas sarakstu.

Kreditoru sapulcē kreditori balso par ierosināto vienošanos. Vienošanās priekšlikums, kas aptver vismaz 50 % no prasījumu kopsummas, tiek uzskatīts par kreditoru apstiprinātu, ja trīs piektdaļas no visām balsīm ir „par” un šādi balsojošu kreditoru prasījumi veido trīs piektdaļas no balsstiesīgo prasījumu kopsummas. Ja procentos izteiktais apmērs ir mazāks, vienošanās priekšlikums tiek apstiprināts, ja trīs ceturtdaļas balsu ir „par” un šādi balsojošu kreditoru prasījumi veido trīs ceturtdaļas no balsstiesīgo prasījumu kopsummas.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Ja tiek pieņemts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanas procesu, nekavējoties publicē attiecīgu paziņojumu oficiālajā vēstnesī *Post och Inrikes Tidningar*. Paziņojumu vienas nedēļas laikā pēc publicēšanas nosūta arī zināmajiem kreditoriem. Paziņojumā cita starpā kreditori tiek aicināti iesniegt prasījumus pret parādnieku, kas parasti jādara rakstiski viena mēneša laikā pēc publicēšanas dienas, norādot sīkāku informāciju par prasījumu un citu informāciju, kas var būt būtiska lietas izvērtēšanai, un sīkāku informāciju par to, kādā kontā veicami maksājumi parāda pārstrukturēšanas procesa laikā.

Pēc tam, kad ir pieņemts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanas procedūru un apkopota pietiekama informācija, tiek sagatavots parāda pārstrukturēšanas priekšlikums. To nosūta visiem zināmajiem kreditoriem, kuru prasījumi ir iekļauti priekšlikumā, aicinot tos iesniegt piezīmes līdz noteiktam datumam. Tas, ka kreditors nav iesniedzis piezīmes, nekavē pieņemt lēmumu apstiprināt parāda pārstrukturēšanu.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Ja tiek pieņemts lēmums sākt komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas procesu, nekavējoties publicē attiecīgu paziņojumu oficiālajā vēstnesī *Post och Inrikes Tidningar*. Paziņojumu vienas nedēļas laikā pēc publicēšanas nosūta arī zināmajiem kreditoriem. Paziņojumā cita starpā kreditori tiek aicināti iesniegt

prasījumus pret parādnieku, kas parasti jādara rakstiski viena mēneša laikā pēc publicēšanas dienas, norādot sīkāku informāciju par prasījumu un citu informāciju, kas var būt būtiska lietas izvērtēšanai, un sīkāku informāciju par to, kādā kontā veicami maksājumi parāda pārstrukturēšanas procesa laikā. Pēc tam, kad ir pieņemts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanas procedūru un ir apkopota pietiekama informācija, tiek sagatavots komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas priekšlikums. To nosūta visiem zināmajiem kreditoriem, kuru prasījumi ir iekļauti priekšlikumā, aicinot tos iesniegt piezīmes līdz noteiktam datumam. Tas, ka kreditors nav iesniedzis piezīmes, nekavē pieņemt lēmumu apstiprināt komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu.

13 Kādi noteikumi regulē ieņēmumu sadali ? Kā nosaka prasījumu un kreditoru tiesību hierarhiju?

BANKROTS

Ja bankrota mantas aktīvi nav pietiekami, lai segtu bankrota izmaksas un ar mantu saistītos parādus, bankrota izdevumi jānoraksta (lūdzu skatīt informāciju iepriekš par bankrota izmaksām un ar mantu saistītiem parādiem). Ja bankrota izdevumi tiek norakstīti (*avskrivas*), kreditoriem netiek sadalīta nauda.

Ja bankrota izdevumi netiek norakstīti, bankrota mantā esošā nauda, ko neizmanto bankrota izmaksu un ar mantu saistīto parādu maksāšanai, tiek sadalīta kreditoriem. Nauda tiek sadalīta atbilstīgi Likumam par priekšrocībām.

Likums par priekšrocībām reglamentē kreditoru tiesības saņemt maksājumu bankrota gadījumā. Turpmāk sniegtā kopsavilkuma informācija par minēto likumu.

Priekšrocība saistībā ar maksājumu ir vai nu īpaši, vai arī vispārīgi noteikta. Īpaši noteikta priekšrocība ir saistīta ar noteiktu īpašumu (piemēram var minēt tiesības izpirkt iekšīlātu īpašumu, tiesības saglabāt iepriekš spēkā esošus nosacījumus, nekustamā īpašuma hipotēku (*intecckning*)). Vispārīgi noteikta priekšrocība ir saistīta ar visu īpašumu, kas ir iekļauts parādnieka bankrota mantā (piem., izmaksas, kas rodas kreditoriem, parādniekam bankrotējot, atlīdzība komercsabiedrības reorganizācijas izpildītajam, ja pirms attiecīgās bankrota procedūras bijusi komercsabiedrības reorganizācija). Īpaši noteikta priekšrocība ierindojas augstāk nekā vispārīgi noteikta priekšrocība. Prasījumam, kam nav piešķirta priekšrocība, ir tādas pašas tiesības kā visiem citiem prasījumiem. Var arī noteikt nolīgumā, ka kreditors ir tiesīgs saņemt maksājumu tikai pēc tam, kad ir izpildīti visu citu kreditoru prasījumi (subordinēts prasījums, *efterställd fordran*).

Priekšrocība turpina pastāvēt, pat ja prasījums tiek nodots citai personai, atsavināts vai citādi nonāk citai personai.

Ja prasījumam piešķirta īpaši noteikta priekšrocība saistībā ar noteiktu īpašumu, bet īpašums nav pietiekams prasījuma izpildei, atlikusī daļa tiek traktēta kā prasījums bez priekšrocības.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Komercsabiedrības reorganizācijas gadījumā nauda netiek sadalīta, ja vien nav publiskas vienošanās ar kreditoriem.

Publiska vienošanās var nozīmēt, ka prasījumu apjoms jāsamazina un jāizmaksā īpašā veidā. Vienošanās piešķir visiem kreditoriem vienādās tiesības un vismaz 25 % no visu prasījumu kopsummas, ja vien visi zināmie kreditori, kam piemēro vienošanos, neapstiprina mazāku apjomu vai nav īpaša iemesla pieņemt mazāku apjomu. Noteiktā minimālā sadalītā summa jāizmaksā viena gada laikā pēc vienošanās apstiprināšanas, ja vien visi zināmie kreditori nevienojas par garāku izmaksas termiņu. Saskaņā ar vienošanos parādnieks var sākt maksājumus nedaudz vēlāk vai tam tiek citādi atlaists parāds.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Visiem parāda pārstrukturēšanā iekļautiem prasījumiem ir vienādās tiesības. Tomēr prasījumam var tikt piešķirtas mazāk labvēlīgas tiesības, ja attiecīgais kreditors tam piekrīt, vai maksājums var tikt veikts pirms citiem prasījumiem, ja sadalāmā naudas summa ir maza un ir pamatoti tā darīt, nemot vērā parāda apmēru un citus apstākļus.

Prasījumus reglamentējoši noteikumi ir iekļauti lēmumā atļaut veikt parāda pārstrukturēšanu.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Visiem komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanā iekļautiem prasījumiem ir vienādās tiesības. Tomēr prasījumam var tikt piešķirtas mazāk labvēlīgas tiesības, ja attiecīgais kreditors tam piekrīt, vai maksājums var tikt veikts pirms citiem prasījumiem, ja sadalāmā naudas summa ir maza un ir pamatoti tā darīt, nemot vērā parāda apmēru un citus apstākļus.

Prasījumus reglamentējoši noteikumi ir iekļauti lēmumā atļaut veikt parāda pārstrukturēšanu.

14 Kādi ir maksātnespējas procedūras izbeigšanas nosacījumi un sekas (jo īpaši, to izbeidzot ar mierizlīgumu)?

BANKROTS

Ja parādnieks piekrīt maksāt parādus vai ir panācis citu nolīgumu ar kreditoriem (brīvprātīgs nolīgums, *frivillig uppgörelse*), rajona tiesa pieņem lēmumu pārtraukt bankrota procedūru. Ja bankrota lietā jāpierāda parāds, lieta var tikt slēgta, pieņemot lēmumu apstiprināt vienošanos (*ackord i konkurs*). Citos gadījumos lieta tiek slēgta, veicot norakstīšanu (*avskrivning*, ja nav pietiekamu aktīvu, lai segtu bankrota izmaksas un ar mantu saistītos prasījumus) vai veicot naudas sadalīšanu kreditoriem.

Bankrota procedūra neatbrīvo fizisko personu no saistībām maksāt parādus (noteikumi par parāda pārstrukturēšanu ir atšķirīgi). Nesamaksātie parādi paliek spēkā arī pēc bankrota procedūras (tomēr ne tad, ja uz tiem attiecas brīvprātīgs nolīgums vai vienošanās ar kreditoriem).

Juridiskā persona beidz pastāvēt pēc bankrota procedūras (reglamentējoši noteikumi ir tiesību aktos par tiesībām veidot apvienības). Tas nozīmē, ka pēc bankrota procedūras kreditori nevar pierādīt, ka kāds prasījums pret juridisko personu nav izpildīts.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Ja tiek noslēgta publiska vienošanās, tā ir saistoša visiem gan zināmajiem, gan nezināmajiem kreditoriem, kam bija tiesības piedalīties vienošanās sarunās. Kreditors, kam bankrota gadījumā ir tiesības saņemt maksājumu pēc maksājumu veikšanas citiem kreditoriem, zaudē tiesības saņemt maksājumu no parādnieka, ja vien vienošanās rezultātā visi kreditori, kam bija tiesības piedalīties vienošanās sarunās, nav saņēmuši savu maksājumu pilnā apmērā.

Kreditoram, kura prasījumam ir priekšrocība saistībā ar noteiktu īpašumu, vienošanās ir saistoša, jo tam pienākošo summu nevar izņemt no šāda īpašuma.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Lēmums veikt parāda pārstrukturēšanu atbrīvo parādnieku no saistībām maksāt parādus, kas ir iekļauti parāda pārstrukturēšanā, ja šie parādi tiek samazināti. Parāda pārstrukturēšana arī atbrīvo parādnieku no saistībām maksāt nezināmus parādus lietā, ja vien tie nav parādi, kas nevar tikt iekļauti parāda pārstrukturēšanā.

Parāda pārstrukturēšana nozīmē, ka tiesības saņemt procentus vai soda naudu par neveiktiem maksājumiem saistībā ar pārstrukturēšanā iekļautu prasījumu beidz pastāvēt, sākotnes periodam, kas sākas pēc dienas, kurā tika pasludināts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanu.

Parāda pārstrukturēšana neietekmē kreditora tiesības saistībā ar garantijas devēju vai citu personu, kas atbild par attiecīgo parādu līdztekus parādniekam.

Lēmumā, ar ko tiek apstiprināta parāda pārstrukturēšana, tiek noteikts plāns maksājumu veikšanai. Šāds plāns aptver piecus gadus, ja vien nav pamatota iemesla noteikt īsāku terminu. Plāns maksājumu veikšanai sākas dienā, kad tiek pieņemts lēmums apstiprināt pārstrukturēšanu. Kad tiek noteikts plāna beigu datums, periodu, kurā tika piemērots lēmums sākt procesu, parasti atskaita no laika, ko aptver plāns maksājumu veikšanai, ja vien nav pamatota iemesla atskaitīt īsāku terminu, nemot vērā parādnieka darbības pēc lēmuma sākt procesu.

Lēmums veikt parāda pārstrukturēšanu var tikt grozīts vai anulēts noteiktos gadījumos. Pēc tāda kreditora pieprasījuma, kura prasījums ir iekļauts parāda pārstrukturēšanā, lēmumu veikt parāda pārstrukturēšanu var anulēt vai grozīt 6. un 7. punktā minētajos gadījumos, ja:

- 1) parādnieks nav bijis godīgs pret kreditoru;

- 2) parādnieks ir tīši kavējis bankrota procedūru vai pasākumu tiesību īstenošanai;
- 3) parādnieks slepeni piešķīris labvēlīgākus nosacījumus noteiktam kreditoram, lai ietekmētu lēmumu atļaut parāda pārstrukturēšanu;
- 4) parādnieks ir tīši iesniedzis nepareizu informāciju pieteikumā par parāda pārstrukturēšanu vai citā lietas apstrādes laikā, tādējādi nodarot kaitējumu kreditoram;
- 5) parādnieks iesniedzis nepareizu informāciju, un rezultātā publiska iestāde pieņemusi lēmumu saistībā ar nodokļiem vai nodevām, ko aptver parāda pārstrukturēšana, vai nav iesniedzis informāciju, neraugoties uz attiecīgu pieprasījumu, un rezultātā ir pieņemts kļūdainis lēmums vai vispār nav pieņemts lēmums;
- 6) parādnieks nenodrošina atbilstību plānam maksājumu veikšanai un pieļauj ievērojamas novirzes;
- 7) parādnieka finanšu situācija ievērojami uzlabojusies pēc lēmuma veikt parāda pārstrukturēšanu, un iemesls ir apstākļi, kurus nevarēja paredzēt lēmuma pieņemšanas laikā.

Gadījumos, kas minēti 7. punktā, pieteikumam jābūt iesniegtam piecus gadus pēc lēmuma sākt procedūru vai, ja plāns maksājumu veikšanai beidzas pēc vairāk nekā pieciem gadiem, ne vēlāk kā dienā, kad beidzas plāns maksājumu veikšanai. Ja lēmums atļaut parāda pārstrukturēšanu tiek grozīts, plāns maksājumu veikšanai var beigties ne vēlāk kā pēc septiņiem gadiem.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Lēmums atļaut komercabiedrības parāda pārstrukturēšanu atbrīvo parādnieku no saistībām maksāt parādus, kuru aptver parāda pārstrukturēšana, ja šie parādi tiek samazināti. Parāda pārstrukturēšana arī atbrīvo parādnieku no saistībām maksāt nezināmus parādus lietā, ja vien tie nav parādi, ko nevar aptvert komercabiedrības parāda pārstrukturēšana.

Komercabiedrības parāda pārstrukturēšana nozīmē, ka tiesības saņemt procentus vai soda naudu par neveiktiem maksājumiem par prasījumu, ko aptver pārstrukturēšana, beidz pastāvēt saistībā ar periodu, kas sākas pēc dienas, kurā tika pasludināts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanu.

Parāda pārstrukturēšana neietekmē kreditora tiesības saistībā ar garantijas devēju vai citu personu, kas atbild par attiecīgo parādu līdzteku parādniekam. Lēmumā, ar ko tiek apstiprināta komercabiedrības parāda pārstrukturēšana, tiek noteikts plāns maksājumu veikšanai. Šāds plāns aptver trīs gadus. Plāns maksājumu veikšanai sākas dienā, kad tiek pieņemts lēmums apstiprināt pārstrukturēšanu.

Lēmums veikt parāda pārstrukturēšanu var tikt grozīts vai anulēts noteiktos gadījumos. Pēc tāda kreditora pieprasījuma, kura prasījums ir iekļauts parāda pārstrukturēšanā, lēmumu veikt parāda pārstrukturēšanu var anulēt vai grozīt 6. un 7. punktā minētajos gadījumos, ja:

- 1) parādnieks nav bijis godīgs pret kreditoru;
- 2) parādnieks ir tīši kavējis bankrota procedūru vai pasākumu tiesību īstenošanai;
- 3) parādnieks slepeni piešķīris labvēlīgākus nosacījumus noteiktam kreditoram, lai ietekmētu lēmumu saistībā ar parāda pārstrukturēšanu;
- 4) parādnieks ir tīši iesniedzis nepareizu informāciju pieteikumā par parāda pārstrukturēšanu vai citā lietas apstrādes laikā, tādējādi nodarot kaitējumu kreditoram;
- 5) parādnieks iesniedzis nepareizu informāciju, un rezultātā publiska iestāde pieņemusi lēmumu saistībā ar nodokļiem vai nodevām, ko aptver parāda pārstrukturēšana, vai nav iesniedzis informāciju, neraugoties uz attiecīgu pieprasījumu, un rezultātā ir pieņemts kļūdainis lēmums vai vispār nav pieņemts lēmums;
- 6) parādnieks nenodrošina atbilstību plānam maksājumu veikšanai un pieļauj ievērojamas novirzes;
- 7) parādnieka finanšu situācija ievērojami uzlabojusies pēc lēmuma veikt parāda pārstrukturēšanu.

Gadījumos, kas minēti 7. punktā, pieteikumam jābūt iesniegtam trīs gadus pēc lēmuma sākt procedūru vai, ja plāns maksājumu veikšanai beidzas pēc vairāk nekā trim gadiem, ne vēlāk kā dienā, kad beidzas plāns maksājumu veikšanai. Ja lēmums atļaut komercabiedrības parāda pārstrukturēšanu tiek grozīts, plāns maksājumu veikšanai var beigties ne vēlāk kā pēc pieciem gadiem.

15 Kādas ir kreditoru tiesības pēc maksātnespējas procedūras izbeigšanas?

BANKROTS

Kā minēts iepriekš, bankrots neatbrīvo fizisko personu no saistībām maksāt parādus, savukārt juridiskās personas pēc bankrota tiek likvidētas.

Ja pēc bankrota ir pieejami līdzekļi naudas sadalīšanai, pastāv noteikumi sadalīšanu veikt *ex post*.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Lūdzu skatīt iepriekš informāciju par to, kādu ietekmi rada publiska vienošanās ar kreditoriem. Ja publiska vienošanās netiek panākta un parādnieks nav panācis brīvpārīgu nolīgumu vai citu nolīgumu ar kreditoriem, prasījumi paliek spēkā pēc komercabiedrības reorganizācijas pabeigšanas.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Dažos gadījumos kreditors var pieprasīt atkārtoti novērtēt parāda pārstrukturēšanu pēc tam, kad parādnieks ir pabeidzis plānu maksājumu veikšanai. Lūdzu skatīt arī sadālu „Kādi ir nosacījumi un ietekme, izbeidzot maksātnespējas procedūru?“.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Dažos gadījumos kreditors var pieprasīt atkārtoti novērtēt komercabiedrības parāda pārstrukturēšanu pēc tam, kad parādnieks ir pabeidzis plānu maksājumu veikšanai. Lūdzu skatīt arī sadālu „Kādi ir nosacījumi un ietekme, izbeidzot maksātnespējas procedūru?“.

16 Kurš sedz maksātnespējas procedūrā radušās izmaksas un izdevumus?

BANKROTS

Administratora atlīdzību un citus līdzīgus parādus (bankrota izmaksas), kā arī citus parādus, kas rodas saistībā ar bankrota mantu, sedz no bankrota mantas pirms naudas sadalīšanas kreditoriem. Bankrota izmaksas tiek segtas vispirms, un tikai tad citi prasījumi saistībā ar bankrota mantu. Ja bankrota manta nevar segt šādas izmaksas, bankrota izmaksas vispārīgi sedz valsts.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Komercabiedrības reorganizācijas izpildītājs (un uzraugs, ja tāds ir) ir tiesīgs saņemt atlīdzību par savu darbu un kompensāciju izdevumiem saistībā ar uzdevumu veikšanu. Atlīdzība nevar pārsniegt apjomu, ko var uzskaitīt par pamatotu uzdevuma veikšanai. Pēc komercabiedrības reorganizācijas izpildītāja vai parādnieka pieprasījuma tiesa izvērtē, vai komercabiedrības reorganizācijas izpildītājs ir tiesīgs saņemt atlīdzību un kompensāciju. Kreditors, uz kura prasījumu attiecas vienošanās, arī var pieprasīt veikt novērtējumu, kamēr vienošanās tiek izpildīta. Parādnieks sedz gan tiesas izmaksas, gan komercabiedrības reorganizācijas izpildītāja un uzrauga atlīdzību.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Parāda pārstrukturēšanas procesā parādnieks parasti veic maksājumus tiesībaizsardzības iestādei, kas attiecīgi nodod naudu kreditoriem.

Tiesībaizsardzības iestāde piemēro kreditoram gada maksu par veikto maksājumu pārvaldību.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Parāda pārstrukturēšanas procesā parādnieks parasti veic maksājumus tiesībaizsardzības iestādei, kas attiecīgi nodod naudu kreditoriem.

Tiesībaizsardzības iestāde piemēro kreditoram gada maksu par veikto maksājumu pārvaldību.

17 Kādi noteikumi reglamentē kreditoru kopumam kaitējošu juridisku aktu spēkā neesošiem vai neizpildāmību?

BANKROTS

Noteikumi par bankrota mantas atgūšanu (*återvinning till konkursbo*) izklāstīti Likumā par bankrotu. Atsauces diena atgūšanas noteikumos minēto periodu aprēķināšanai parasti ir diena pirms bankrota pieteikuma iesniegšanas dienas.

Akts var tikt apvērsts (*går åter*), ja tas neatbilstīgi piešķir priekšrocību noteiktam kreditoram salīdzinājumā ar citiem kreditoriem, ja kreditoriem atsavināts parādnieka īpašums, palielinājies parādnieka parāds, parādnieks bijis maksātnespējīgs vai kļuvis maksātnespējīgs pašas procedūras dēļ vai procedūras un citu faktoru dēļ un otra puse zināja vai tai būtu bijis jāzina, ka parādnieks ir maksātnespējīgs un kādu apstākļu dēļ tiesību akts ir neatbilstīgs. Uzskata, ka parādnieka ģimenes locekļi zinājuši par iepriekšējā teikumā noteikto, ja vien nav pārliecinoša apliecinājuma tam, ka tie nav zinājuši vai nav varējuši zināt. Ja akts īstenoši agrāk nekā piecus gadus pirms atsauces dienas, tas var tikt apvērsts tikai tad, ja tas attiecas uz kādu parādnieka ģimenes loceklī.

Parāda maksājumu, kas veikts vēlāk nekā trīs mēnešus pirms atsauces dienas, izmantojot metodi, kas nav tradicionāls maksāšanas līdzeklis, vai avansa maksājumu vai maksājot summu, kas ievērojami pasliktināja parādnieka finanšu stāvokli, var apvērst, ja vien nevar uzskatīt, ka, nēmot vērā pastāvošos apstākļus, tā bijusi parasta rīcība. Ja maksājums veikts kādam parādnieka ģimenes loceklis pirms minētās dienas, bet mazāk nekā divus gadus pirms atsauces dienas, to var apvērst, ja vien netiek parādīts, ka parādnieks nebija maksātnespējīgs un nekļuva maksātnespējīgs šāda akta piemērošanas dēļ. Īpaši noteikumi reglamentē tādas darbības kā dāvanas, kopīga mājvieta un alga. Dažiem maksājumiem valstij, piem., nodokļu maksājumiem, atgūšanas noteikumus nepiemēro.

Administrators var cesties atgūt līdzekļus, ierosinot lietu parastā tiesā vai celot iebildumus pret parādu, par kuriem tiek sniegti pierādījumi bankrota procedūras laikā. Ja administrators izvēlas neatgūt līdzekļus un nav panākta vienošanās par brīvprātīgu norēķinu, kreditors var cesties atgūt līdzekļus, ierosinot lietu parastā tiesā.

Līdzekļu atgūšanas gadījumā parādnieka atsavinātais īpašums tiek atgriezts atpakaļ bankrota mantā.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Tad, kad ir pasludināts lēmums atļaut komercsabiedrības reorganizāciju, piemēro Likuma par bankrotu noteikumus par līdzekļu atgūšanu bankrota situācijā, ja ir panākta publiska vienošanās ar kreditoriem (lūdzu skaitīt sadaļu par bankrotu).

Ja cenšas atgūt tiesības saņemt priekšrocību vai maksājumu, kas iegūts, izmantojot atsavināšanu, tiesa var lemt neturpināt tiesību izpildes procedūru līdz nākamajam paziņojumam.

Lietu par līdzekļu atgūšanu ierosina komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs vai kreditors, kura prasību aptver publiskā vienošanās. Lietu ierosina pirms kreditoru sapulces, un nevar pieņemt galīgu lēmumu, kamēr nav pieņemts lēmums par publisku vienošanos. Ja kreditors vēlas ierosināt lietu, attiecīgi informē komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāju. Ja tas nav izdarīts, kreditora lieta netiks uzskaitīta.

Ja komercsabiedrības reorganizācijas process beidzas, nepanākot publisku vienošanos, un pēc pieteikuma iesniegšanas parādniekam netiek sākta bankrota procedūra triju nedēļu laikā pēc dienas, kurā beigusies komercsabiedrības reorganizācija, pieteikums par līdzekļu atgūšanu tiek noraidīts.

Tad, kad ir atmaksātas prasītāja izmaksas, atgūšanas rezultātā iegūtie līdzekļi tiek uzkrāti kreditoriem, kuru prasījumus aptver publiskā vienošanās.

Atbildētājs, kam prasītāja rīcības dēļ var rasties prasījums pret parādnieku, var piedalīties sarunās par vienošanos, pamatojoties uz šādu prasījumu, un tas ir tiesīgs tam pienākošos summu atskaitīt, kad tiek veikta naudas sadalīšana, no summas, kas tam būtu jāmaksā.

Pēc parādnieka vai tāda kreditora pieprasījuma, kura prasījumu aptver publiskā vienošanās, tiesa, kas uzskaus līdzekļu atgūšanas lietu, var izdot rīkojumu, ka aktīvi, kas pienākas kreditoram, kā noteikts iepriekšējā teikumā, var tikt nodotī īpašai administrēšanai (*särskild förväntning*). Īpašumu, kas nodots īpašai administrēšanai, var atsavināt tikai tad, ja vienošanās vairs nepastāv.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Nav īpašu noteikumu par līdzekļu atgūšanu.

KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšana atbilstīgi likumam par KOMERCSABIEDRĪBAS parāda pārstrukturēšanu

Nav īpašu noteikumu par līdzekļu atgūšanu.

Lapa atjaunināta: 19/02/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skaitīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro daļībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.